

دستور العمل کشت سورگوم پگاه

از خصوصیات بارز سورگوم میتوان به تحمل خشکی - مصرف بهینه آب - تحمل شوری - تحمل مسمومیت آلومینیوم - عملکرد بالا - قابلیت کشت در طیف وسیعی از خاکها و اقلیم های مختلف اشاره کرد. سورگوم رقم پگاه سال ۱۳۸۶ معرفی شده و با توجه به وجود مقادیری قند در ساقه های آن برای سیلو کردن مناسب میباشد. سایر ارقام از جمله رقم هیبرید اسپیدید که در سطح وسیع تولید میشود چندان مناسب برای سیلو کردن نمی باشد.

خاک: نوع خاک محدودیت زیادی برای کشت سورگوم علوفه ای بوجود نمی آورد و از خاکهای سنگین تا سبک قابل کشت است. البته راندمان آن مثل

سایر گیاهان زراعی تحت تاثیر خاکهای کم بازده قرار می گیرد. این گیاه بیشترین تولید را در خاک های سنگین دارا می باشد.

کودهای اصلی مورد نیاز: بطور کلی برای کسب عملکرد مطلوب ۲۵۰ کیلوگرم در هکتار فسفات آمونیوم در پاییز یا قبل از کاشت به زمین داده می شود و با دیسک زیر خاک قرار می گیرد. کود ازته از نوع اوره به میزان ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار قبل از کاشت به زمین داده می شود و به همین میزان یعنی ۱۰۰ کیلوگرم در هکتار به عنوان سرک در مرحله ای که ارتفاع بوته ها به ۴۰-۳۵ سانتیمتر می رسد داده می شود و بعد از چین برداری مجدداً به میزان ۱۰۰ کیلوگرم کود اوره مصرف می گردد. بهتر است کودهای سرک و بعد از چین برداری بصورت نواری داده شود.

تاریخ کاشت: بهترین تاریخ کاشت سورگوم علوفه ای زمانی است که درجه حرارت خاک در عمق ۳-۴ سانتیمتری که عمق کاشت بذر سورگوم نیز می باشد به

۱۲ درجه سانتیگراد برسد، تقریباً ۱۰ روز بعد از کشت ذرت در هر منطقه، مناسب ترین زمان کاشت سورگوم می باشد. بطور کلی سورگوم در ایران یک گیاه با کشت بهاره محسوب می شود و بهترین زمان کشت آن اردیبهشت ماه میباشد و در قسمتهای کویری استان می توان در اسفند ماه نیز کشت کرد.

برداشت: برداشت رقم پگاه براساس ارتفاع بوته تنظیم می گردد. در شرایط عادی در مناطق توصیه شده در ارتفاع ۱۹۰ سانتیمتری برداشت می شود و مدت زمان رسیدن این رقم به ارتفاع یاد شده در چین اول حدود ۷۰ روز از زمان کاشت نیاز دارد در چین دوم ۵۵ روز بعد از برداشت چین اول این رقم به ارتفاع یاد شده می رسد. اگر در مناطقی غیر از مناطق مورد نظر کشت گردد برداشت براساس طول روزهای یاد شده نیز امکان پذیر است. برداشت باید از ارتفاع حدود ۱۵-۱۰ سانتیمتری سطح زمین انجام بگیرد تا رشد و پنجه دهی بعدی براحتی میسر گردد. توصیه می نماید در برداشت چین اول مطلقاً کف بر نشود مگر در چین آخر بعد از

برداشت چین اول و جمع آوری علوفه از سطح مزرعه باید بلافاصله کود سرک داده شده و آبیاری گردد.

چند توصیه مهم: بعد از چین آخر اگر درجه حرارت محیط زیر صفر درجه سانتیگراد برود و یخبندان شروع شود از چرای مستقیم بقایای مزرعه باید صرف نظر کرد. هیچ سورگوم علوفه ای نباید در ارتفاع کمتر از ۱۰۰-۷۵ سانتی متری مورد چرای مستقیم قرار گیرد. بهتر است بعد از خاتمه برداشت، زمین شخم عمیق زده شود تا بقایای ریشه گیاه پوسیده و تا فصل زراعی بعد آماده کشت گردد.

مکانیزاسیون: با استفاده از دستگاه ردیف کار ذرت و با انجام اصلاحاتی در کارنده ها میتوان اقدام به کشت سورگوم کرد در اینصورت فاصله ردیف ها ۷۵ سانتیمتر و فاصله روی ردیف ۱۰ سانتیمتر میباشد لذا در این روش کاشت امکان برداشت با چاپر ذرت وجود دارد . در صورتی که فاصله بین ردیف ها کمتر باشد یا کشت

بصورت کرتی انجام شود برداشت با چاپر خورشیدی توصیه میشود.

مزایای تولید سورگوم:

* در یک فصل زراعی چند چین علوفه تولید می کند و از ظرفیت تولید بالائی برخوردار است.

* علوفه آن به روشهای مختلف مورد استفاده قرار می گیرد. در زمانهای مختلف می رسد. تعدادی از گیاهان علوفه ای حجیم که در اواخر تابستان یا اوائل پائیز جهت سیلو کردن برداشت می گردد.

* با توجه به بروز خشکسالی و کاهش منابع آب از لحاظ کمی و کیفی و سایر عوامل تاثیر گذار امکان کشت ذرت در بسیاری از مناطق با چالش روبرو خواهد بود در این حالت سورگوم بهترین گزینه برای تامین علوفه مورد نیاز دام می باشد.

* چون علوفه سورگوم در زمانهای مختلف می رسد (بطور کلی در ایران از اواسط بهار تا اواسط پاییز) علوفه آن به چهار طریقه (سیلویی، علوفه تر، علوفه خشک و

چرای مستقیم) قابل استفاده بوده و این موضوع دست تولید کنندگان و مصرف کنندگان را باز می گذارد. حتی اگر در اواخر فصل زراعی سورگوم، که همزمان با برداشت ذرت علوفه ای می باشد عواملی بخواهند بعلت محدودیت زمانی برداشت این محصولات، باعث پائین آمدن قیمت آنها بشوند. علوفه سورگوم را به جای سیلویی می توان به علوفه خشک تبدیل کرده و در زمانهای مناسب به قیمت واقعی به بازار عرضه نمود.

* کیفیت سورگوم علوفه ای نسبت به تعدادی از گیاهان مشابه بهتر است.

میزان بذر و تراکم کاشت: میزان بذر مصرفی ارقام مختلف سورگوم با توجه به وزن هزار دانه، قوه نامیه و بنیه بذر آنها فرق می کند. رقم پگاه تراکم کاشت ۲۰۸ هزار بوته در هکتار در خاک های سبک با فواصل ۸×۶۰ سانتیمتر ۱۰ کیلوگرم بذر نیاز دارد و با تراکم کاشت ۲۸۷ هزار بوته در هکتار با فواصل کاشت ۶×۶۰ سانتیمتر در خاک های سنگین ۱۲ کیلوگرم بذر کشت می گردد. با استفاده از دستگاه کارنده پنوماتیک با تنظیم صحیح میزان بذر مصرفی کاهش می یابد.

تنظیم کننده:

خانم نبی، واحد زراعت جهاد کشاورزی فلاورجان